

BILAG NR01-20

REFERAT

- Emne** Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse
- Mødedato** Den 4. marts 2020 kl. 15.00-18.00
- Sted** SSTs mødecenter, Islands Brygge 57, Auditoriet
- Deltagere**
- Vicedirektør Lars Juhl Petersen (Formand, Sundhedsstyrelsen)
 - Enhedschef Marlene Øhrberg Krag (Sundhedsstyrelsen)
 - Overlæge Claus Malta Nielsen (Sundhedsstyrelsen)
 - Lægelig direktør Lone Winther Jensen (Videreuddannelsesregion Nord)
 - Lægelig direktør Michael Dall (Videreuddannelsesregion Syd)
 - Sundhedsfaglig chef Preben Ditlev Cramon (Videreuddannelsesregion Øst)
 - Professor, dr.med. Torben Bæk Hansen (Universiteterne)
 - Formand Henrik Ullum (Lægevidenskabelige Selskaber)
 - Overlæge Bente Malling (Lægevidenskabelige Selskaber)
 - Klinikchef Jeanett Bauer (Lægevidenskabelige Selskaber)
 - Reservelæge Jesper Brink Svendsen (Lægeforeningen)
 - 1. reservelæge Cæcilie Trier Sønderkov (Yngre Læger)
 - Ledende overlæge Inger Brødsgaard (Foreningen af Speciallæger)
 - Alm. praktiserende læge Gunver Lillevang (Praktiserende Lægers Organisation)
 - Lægefaglig direktør Michael Braüner Schmidt (Danske Regioner)
 - Centerchef Thomas I. Jensen (Danske Regioner)
 - Centerdirektør Martin Magelund Rasmussen (Danske Regioner)
 - Enhedschef Birgitte Drewes (Styrelsen for Patientsikkerhed)
 - Professor, dr.med. Doris Østergaard (Uddannelses- og Forskningsministeriet)
 - Kontorchef Lene Brøndum Jensen (Sundheds- og Ældreministeriet)
- Inviterede**
- Sekretariatschef Tine Boesen Larsen (Videreuddannelsesregion Syd)
 - Sekretariatschef Lise Møller (Videreuddannelsesregion Øst)
 - Sekretariatschef Mads Skipper (Videreuddannelsesregion Nord)
- Afbud**
- Sundhedsfaglig chef Preben Cramon (VUR ØST). Suppleant: Afdelingslæge Birgitte Rønn.
 - Sekretariatschef Lise Møller (VUR Øst)
 - Enhedschef Birgitte Drewes (STPS). Suppleant: Sektionsleder Kaj Kramer Molbech.
 - Professor, dr.med. Torben Bæk Hansen (Universiteterne)
 - Professor, dr.med. Doris Østergaard (Uddannelses- og Forskningsministeriet)
 - Ledende overlæge Inger Brødsgaard (Foreningen af Speciallæger)

13. marts 2020

Sagsnr. 06-0199-9/
Reference CKAN
T 5152 7096
E ckan@sst.dk

- Enhedschef Marlene Øhrberg Krag (Sundhedsstyrelsen).
Suppleant: Praktikant Sif Emilie Carlsen.
 - Lægelig direktør Michael Dall (Videreuddannelsesregion Syd)
 - Formand Henrik Ullum (Lægevidenskabelige Selskaber).
Suppleant: Marie P. Krabbe.
 - Lene Brøndum Jensen (SUM). Suppleant: Specialkonsulent Sandra Husted Manata.
 - Klinikchef Jeanett Bauer (Lægevidenskabelige Selskaber)
- Sekretariat**
- Sektionsleder Sigrid Paulsen (Sundhedsstyrelsen)
 - Specialkonsulent Camilla Kandrup (Sundhedsstyrelsen)

Referat fra møde i Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse den 4. marts 2020

Punkt 1. Godkendelse af dagsorden (BILAG NR01-20)

Indstilling: Det indstilles, at Rådet godkender dagsordenen.

Referat: Lars bød velkommen og informerede om, at bordopstillingen i grupper til dagens møde er lavet med henblik på at sikre at forskellige synspunkter får plads i gruppediskussionen under tema-drøftelsen.

Lægeforeningen har et spørgsmål til den nedsatte task-force på dimensioneringsområdet, som drøftes under punkt 6, Evt.

Med denne tilføjelse blev dagsordenen godkendt.

Punkt 2. Statusnotat for Følgegruppen for de generelle kurser i den lægelige videreuddannelse

Sagsfremstilling: Følgegruppen for de generelle kurser i den lægelige videreuddannelse pauserer efter 2 år arbejdet, dels fordi formanden er fratrådt og dels som en del af processen ift. det videre arbejde med fremtidens lægelige videreuddannelse. På kommende Rådsmøde (den 27. maj 2020) forelægges Rådet et statusnotat for Følgegruppens arbejde.

Indstilling: Det indstilles, at Det Nationale Råd tager orienteringen til efterretning.

Referat: Rådet blev informeret om, at Følgegruppen pauserer sit arbejde. På kommende møde forelægges Rådet et statusnotat for Følgegruppens arbejde.

Punkt 3. Opgørelse over opslåede og besatte hoveduddannelsesstillinger

Sagsfremstilling: Opgørelse over opslåede og besatte hoveduddannelsesforløb (**BILAG NR02-20**) forelægges Det Nationale Råd til kvalificering. Opgørelsen er forud kvalificeret på Videreuddannelsesregionernes Samarbejds møde (VUSAM) og i Prognose- og Dimensioneringsudvalget. Når Det Nationale Råd har kvalificeret opgørelsen, udgives den.

Indstilling: Det indstilles, at Det Nationale Råd kvalificerer opgørelsen.

Referat: Tallene er gennemgået af VUSAM og Prognose- og Dimensioneringsudvalget. Rådet gjorde opmærksom på, at tallene, der angiver besættelsesgraden, kan opfattes misvisende – er der f.eks. opslået færre stillinger end dimensioneret i det enkelte speciale, vil tabellen over besatte stillinger vise mindre end 100% besættelse, på trods af at alle opslåede stillinger er besat.

Punkt 4. Tema: Den lægelige videreuddannelse

Sagsfremstilling: Sundhedsstyrelsen er i proces med at afklare det videre arbejde med fremtidens lægelige videreuddannelse.

I den forbindelse har Forretningsudvalget for Det Nationale Råd som inspiration og forberedelse til arbejdet, peget på relevansen af en drøftelse i det Nationale Råd af de emner, som med fordel kan indgå i arbejdet.

Med udgangspunkt heri holder Vicedirektør Lars Juhl Petersen et oplæg om baggrunden og den forventede rammesætning for arbejdet, som drøftes i grupper på mødet. Drøftelserne skal afdekke hvilke mere konkrete emner Rådets medlemmer anbefaler skal indgå i arbejdet.

Indstilling: Det indstilles, at Det Nationale Råd med udgangspunkt i oplægget drøfter og anbefaler hvilke emner, der med fordel kan indgå i arbejdet.

Referat: Sundheds- og Ældreministeriet samt Undervisnings- og Forskningsministeriet anerkender behovet for revision af den lægelige videreuddannelse, og er sammen med Sundhedsstyrelsen i proces med at fastlægge rammerne for arbejdet. Rammerne forventes at falde på plads inden for kort tid.

Lars Juhl Petersen holdt oplæg om baggrunden for behovet for revision af uddannelsen samt de forventede rammer og temaer for opgaven.

Temaerne forventes at blive:

1. Indhold i videreuddannelsen samt lægeroller
2. Specialestruktur
3. Dimensionering
4. Governance

Hvert enkelt tema blev derefter drøftet i grupper, med henblik på belysning af:

- Hvilke opgaver ser Rådet, der ligger inden for temaerne?
- Hvilke opgaver er vigtigst – og hvad kan evt. vente?
- Hvordan gribes opgaverne bedst an – og med hvilken tidshorisont?

Efter gruppedrøftelserne fremlagde grupperne følgende pointer fra deres drøftelser:

Indhold i videreuddannelsen samt lægeroller:

De højst prioriterede opgaver er:

- Behov for mere bredde i uddannelsen, så der skabes flere generalistkompetencer og lægen i højere grad kan håndtere behandling af ”hele” patienten frem for højt specialiseret behandling af dele af patienten.
- Vurdere om basisuddannelsen med fordel kunne starte med læring af lægeansvar frem for specialelæring.
- Muligheden for bredere introstillinger, hvor man ikke detailspecialiserer sig, men introduceres bredt til f.eks. kirurgi og medicin, bør afdækkes. Strukturen med introstillinger, hvor forskellige specialer kan afprøves bør dog fastholdes, for at sikre at flest mulige vælger det rigtige speciale første gang og kan blive egnethedsvurderet. Muligheden for at afprøve forskellige specialer er vigtigst.
- Muligheden for kortere introstillinger bør afdækkes.
- Der bør sikres bedre sammenhæng mellem de præ- og postgraduate uddannelser, for at bygge bro mellem det teoretiske og det praktiske, f.eks. så de studerende tidligt i forløbet har prøvet at stå med patienter.
- Der opleves behov for større fleksibilitet internt i og mellem specialerne, så man kan skifte speciale eller fokus i specialet med en kortere efteruddannelse. F.eks. kunne en del af introen i specialerne bestå af et ”fælles-indhold” for flere specialer.
- Styrkelse af samarbejdet med øvrige faggrupper i sundhedsvæsenet. Øvrige relevante faggrupper bør inddrages i arbejdet med revision af uddannelsen.

De næst-prioriterede opgaver er:

- Revision af lægeroller. Når indholdet i uddannelsen er fastlagt kan definitionen af lægerollerne justeres i henhold hertil. Herunder bør det bl.a. vurderes om kvalitets-

udvikling kan indkorporeres i lægerollen ”sundhedsfremmer”.

Der var en drøftelse af gruppens anbefalinger i plenum, hvoraf pointerne er:

- Universiteterne bør inddrages tæt i arbejdet, for at sikre større sammenhæng i koblingen mellem den præ- og den postgraduate uddannelse. Herunder bør der bl.a. ses på om der kan indlægges både patientansvar og ansvar for funktioner/opgaver i den kliniske del af studierne.
- Ny teknologi stiller nye krav til patientinddragelse og herunder behovet for at patienter skal behandles med udgangspunkt i deres egen viden og behov.
- Uddannelse bør inddrages i arbejdet med at sikre overgangene.
- Vi skal ikke nedskalere den lægelige uddannelses længde og indhold, alene fordi uddannelsen er kortere i andre lande.

Specialestruktur:

De prioriterede opgaver er:

- Behov for øget tværfaglighed både internt i specialerne og i forhold til øvrige specialer, for at sikre øget fleksibilitet, og herunder bedre mulighed for specialeskift.
- Behov for bredere specialer med mindre fokus på høj specialisering, bl.a. for at den enkelte læge i højere grad kan behandle multi-syge patienter som helhed.
- Behov for at vurdere om nogle – og i så fald hvilke – specialer, der med fordel kan sammenlægges med henblik på færre specialer. Herunder bør også specialestrukturen vurderes, med henblik på at der hos den enkelte læge genereres mest mulig viden om tilgrænsende og øvrige specialer.
- Det bør vurderes om specialiseringen kan indeholde et fælles generelt element på tværs af specialer, så mest muligt bliver ”fælles viden”, og resten specialiseret viden. Fællesuddannelsen kan f.eks. placeres i starten af specialeuddannelsen i form af et antal blokke på tværs af specialerne, så der sikres størst mulig ensartethed mellem specialerne.
- Universiteterne bør inddrages i forhold til deres formidlingsrolle vedr. de lægestuderendes selvforståelse med fo-

kus på høj subspecialisering og fravalg af generalistfunktioner.

- Der bør i arbejdet ses på hvordan andre lande har tilrettelagt speciallægeuddannelsen, herunder bl.a. Norge som har en fælles introduktionsdel til specialerne.
- Som en del af arbejdet, bør det sikres, at de undervisere, der uddanner læger, er uddannet til undervisningsopgaven (faculty development). Alle undervisere bør omfattes.

Der var en drøftelse af gruppens anbefalinger i plenum, hvoraf pointerne er:

- Der bør ses på mulighederne for større integration mellem arbejdet på sygehuse og i praksis for at sikre kendskabet på tværs – f.eks. via enkelte arbejdsdage på andet område.
- Der skal være opmærksomhed på at der både er behov for generalisterne og for de højt specialiserede læger så alle behandlingsbehov kan dækkes.
- Den nuværende struktur med detaljeret specialisering og subspecialisering sikrer detaljeret viden, men meget lidt fleksibilitet.

Dimensionering:

De prioriterede opgaver er:

- Dimensioneringen bygges på prognosen, hvorfor det bør analyseres hvad den nuværende prognosemetode giver af fordele og ulemper. På baggrund heraf kan der arbejdes med hvad der i givet fald bør ændres i dimensioneringen.
- Hvis muligt, bør det på forhånd analyseres hvad en øget fleksibilitet i uddannelsen vil tilføre dimensioneringen af fordele og ulemper.

Der var en drøftelse af gruppens anbefalinger i plenum, hvoraf pointen er:

- Der er behov for en kobling i dimensioneringen mellem antallet af studerende, der prægraderer og antallet af pladser i den postgraduate uddannelse, for at sikre sammenhæng og overensstemmelse i dimensioneringen.

Governance:

De prioriterede opgaver er:

- Der opleves behov for at se på den centrale styring af området – og de mere faste og rigide rammer den organisering giver – kontra mere lokalt styrede rammer, hvor både VUR og arbejdsgiverne (regionerne) kan handle hurtigere og mere tilpasset lokale udfordringer i driften – de 5-årige dimensioneringsplaner giver f.eks. for lidt mulighed for tilpasning og fleksibilitet grundet planlængden.
- Der opleves ikke umiddelbart behov for at omorganisere eller ændre den nuværende organisatoriske struktur på området med 3 VUR, 4 universiteter og 5 driftsregioner.
- Governance bør være det sidste trin i gennemgangen af videreuddannelsen og tilpasses uddannelsens indhold og rammer.

Der var en drøftelse af gruppens anbefalinger i plenum, hvoraf pointen er:

- Det opleves, at universiteternes rammer ikke sikrer tilstrækkeligt fokus på det omgivende samfunds behov for lægefaglig behandling. Dertil kommer, at universiteterne har forskelligt fokus på forskellige forhold i medicinuuddannelsen. Det kan bl.a. skyldes at universiteterne henhører under andet ministerium end resten af speciallægeuddannelsen. Der var i Rådet dog enighed om, at påtage sig ansvar for koordineringen mellem den præ- og postgraduate uddannelse, samt påtage sig ansvar for den kliniske uddannelse, de studerende får i regionerne.

Punkt 5. Orientering

- Orientering fra Sundhedsstyrelsen
- Med udgangspunkt i budgetrammen har SST fundet det nødvendigt at aflyse årsmødet for inspektorer samt at reducere i antallet af inspektorbesøg i 2020. Følgegruppen for inspektorordningen er blevet orienteret herom.

Beslutningen er truffet på baggrund af budget 2020 samt bl.a. det faktum at der ud af de 90 planlagte inspektorbesøg i 2019 blev aflyst 31 besøg grundet sygdom, mangel på inspektorer, manglende mulighed for frihed i sygehusafdelingerne m.v. Bedre planlægning og koordinering kan dermed bidrage til at øge antallet af besøg der gennemføres, trods færre midler til besøg i 2020.

Derudover sikrer SST, at der med henblik på fremtidssikring uddannes den nødvendige mængde inspektorer, for at det kan løbe rundt med planlagte besøg trods sygdom m.v. Det betyder, at uddannelseskurserne, hvor nye inspektorer uddannes, fastholdes på uændret niveau i 2020 uanset

budgetstramningen, således at der gennemføres 2 uddannelseskurser med 20 deltagere pr. kursus. Akutte besøg kan fortsat bestilles på sygehusene.

De 3 Videreuddannelsesregioner vil i regi af VUSAM udarbejde et fælles skriv til sygehusafdelingerne, om vilkårene for anvendelse af inspektorordningen i 2020, for derved at understrege vigtigheden af at planlagte besøg så vidt muligt gennemføres.

Videreuddannelsesregion Syd/Region Syddanmark finder reduktionen i 2020 bekymrende for uddannelseskvaliteten.

Referat: Der har været tvivl om udmeldingerne vedr. Inspektorordningen for 2020, hvorfor rammerne blev præciseret på mødet:

- Det er udelukkende årsmødet for inspektorer, der er aflyst i år.
- Der var et ønske om 3 inspektorkurser i 2020 – men antallet af kurser fastholdes på 2 i 2020, som hidtil.
- Der gennemføres færre inspektorbesøg i 2020. Sundhedsstyrelsen forventer, at antallet af besøg er tilbage på normalt niveau fra og med 2021.
- Målet for og hensigten med ordningen er i øvrigt den samme som hidtil.
- Alle de besøg, der er fastsat med dato og de afdelinger, hvor genbesøg er aftalt/planlagt er gennemført og/eller gennemføres. Besøg der ikke er fastlagt med dato, og som har været under planlægning længe, men endnu ikke er på plads, udsettes.

Lægeforeningerne udtrykte bekymring for nedjusteringen i 2020, af hensyn til kvalitetssikring af uddannelsesmiljøet i afdelingerne.

Videreuddannelsesregionerne har behov for en opdatering af tallene både over antal inspektorer i afdelingerne og navne på inspektorer i deres region. Information om ordningen på Sundhedsstyrelsens hjemmeside bør også opdateres, så Videreuddannelsesregionerne har overblik over ressourcer, gennemførte besøg m.v.

I øvrigt kan COVID-19 situationen medføre aflysning af kurser og møder og at personale holdes hjemme i driften hvilket kan medføre færre aktiviteter.

- Orientering fra Videreuddannelsesregionerne:

Syd:

- I budget 2020 har Regionsrådet afsat midler til at understøtte:
 - Uddannelsesmiljøet i den lægelige videreuddannelse gennem styrkelse af de uddannelsesansvarlige overlægers (UAO) funktion.
 - En styrket introduktion af læger i Klinisk Basisuddannelsesforløb i Fælles akutmodtagelsesforløb (FAM), psykiatriløb og forløb i de medicinske afdelinger gennem vagtdublering og supervision.

Nord:

- Det Regionale Råd godkendte den 5. december 2019 en kvalitetsmonitoreringsmodel for hele Videreuddannelsesregion Nord, som afprøves i 2020.
- Det Regionale Råd har godkendt, at der som pilotprojekt gennemføres et udviklingsforløb for Uddannelseskoordinerende Yngre Læger (UKYL) og Den Yngre Almen Medicinske Uddannelseskoordinator (DYNAMU). Forløbet kommer til at foregå i maj/juni 2020.
- I Videreuddannelsesregion Nord er der indgået en ny aftale om den Pædagogisk Udviklende Funktion (PUF), hvor både Aalborg og Aarhus Universiteter indgår.

Øst:

- Der er fra årsskiftet ansat nye Postgraduate Kliniske Lektorer i Almen Medicin, Gynækologi & Obstetrik, Intern Medicin: Gastroenterologi & Hepatologi samt Ortopædisk kirurgi.
- Psykiatrienhederne i videreuddannelsesregionen har oprettet en fælles task-force med henblik på at forbedre uddannelsen i specialet.
- Det årlige heldagsmøde i Rådet afholdes den 27. februar med temaet ”Skal den lægelige videreuddannelse ændres?”. Oplægsholdere er Søren Brostrøm, Sundhedsstyrelsen og Jesper Brink Svendsen, Lægeforeningen.
- De tre Videreuddannelsessekretariater afholder fælles seminar den 25. og 26. februar. Der er indlæg fra både Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patient-sikkerhed.
- Preben Cramon er fortsat sygemeldt.

- Orientering fra øvrige:

Indstilling: Det indstilles, at orienteringerne tages til efterretning og at evt. spørgsmål drøftes/afklares.

Punkt 6. Evt.

A. Task-force på dimensioneringsområdet.

Referat: Der er nedsat et task-force på dimensioneringsområdet, og Lægeforeningen undrer sig over at gruppen er nedsat så smalt, så f.eks. de praktiserende læger ikke er med.

Lars Juhl Petersen svarede, at der i gruppen er repræsentation fra alle sektorer i sundhedsvæsenet, og at gruppen er nedsat som et forum, hvor ledelsen kan drøfte rammerne for dimensioneringen.

PLO appellerede til at gruppen også indkorporerer de alment praktiserende lægers behov i arbejdet og ikke kun sygehusenes.

B. Evaluering af mødeformen.

Referat: Der var en kort evaluering af dagens mødeform med inddeling i grupper på tværs af repræsentation.

Fordele:

- Velfungerende som ide-genereringsproces.
- Befriende at sidde anderledes, fordi man bliver flyttet fra sin faste og vante rolle.

Ulemper:

- Risiko for at alle synspunkter ikke kommer frem, når hver gruppe kun drøfter et tema.

Der var enighed om at emnet og rammen afgør om gruppeinddelingen er anvendelig, men at der er risiko for at formen kan blive for uforpligtende.